

A. HANS' KINDERBIBLIOTHEEK — CONTICH

1. Drie maanden onder de Sneeuw. — 3. Sint Gregoriusdag op School. — 6. Een moedig Meisje. — 7. Karel Cogge, De Overstroming aan den IJzer. — 8. Het Wonderlijk Gezelschap. — 11. Het Kermismeisje. — 12. Willem Tell. — 13. Beter een lap dan een scheur. — 17. De Zinneloozen van Gheel. — 20. De Klok van Suivekenskerke. — 24. Grapjes en Vroolijke Verhalen. — 34. Nog Grapjes. — 35. Het Kindje van de Zee. — 37. De Bezembinders van Kleit. — 38. De Vlucht in de Koffer. — 41. De Gierigaard. — 43. De Veerman van 't Zwin. — 48. Eerlijk duurt 't langst. — 61. Streng Winters. — 62. De Wees in Londen. — 63. Sinterklaas op de Heide. — 66. De Kinderen van den Smokkelaar. — 67. De Paaschklokken. — 69. Leeuwkje van Damme. — 70. Van Alles Wat. — 71. Nieuwsgierig Aagje. — 79. De verrassing van Oudenzaarde. — 83. Op de Hooge Venen. — 85. De Overwintering van Nova Zembla. — 86. Hoogmoed komt voor den val. — 89. Het Spook. — 95. De twee Weesjes. — 96. De eude Redder. — 97. De Vlucht. — 101. Toch beter Thuis. — 105. Ongeluk en Geluk. — 108. Bieke. — 109. De eude Mantel. — 110. Robinson Crusoe. — 113. De Rooversjongen. — 114. Nooit Vergeten. — 118. De Spion van den Molen. — 119. De Kinderen van den Dokter. — 120. De ruwe Kerel. — 121. Tweemaal gevonden. — 126. De Kerels van Lambernisse. — 136. Thijl Uilenspiegel. — 137. Oom Tom. — 141. De Kerstavond van Bertje. — 143. De Reis in de Wildernis. — 168. Een jonge Held. — 169. Jacob van Artevelde. — 170. De overwinning van Karel. — 171. Genoveva van Brabant. — 172. De Avontuurlijke Reis. — 173. De strijd met den Wolf. — 174. Een vreeselijke Avond. — 175. De gevluchte Slaaf. — 176. In de Vliegmaschine. — 177. Een moedige Vrouw. — 178. Ontsnapt. — 179. Valsch beschuldigd. — 180. De Zoon van den Torenwachter. — 181. Terug bij vrouw en kinderen. — 182. De Reis van Columbus. — 183. De Schilder van Karel den Stouten. — 184. Het Spook van de Schelde. — 185. Het Avontuur in het gebergte. — 186. Jack de Cowboy. — 187. Hoe Jack prairieboer werd. — 188. De sterkste Voetbalclub. — 189. De Held van Tremeloo. — 190. De straf van 't Elzelahof. — 191. De Cowboy van Fort Bell. — 192. Jeanne d'Arc. — 193. De wandelende Deur. — 194. De Avonturen van Geeraart. — 195. Geeraart in Rusland. — 196. Dikke Dries. — 197. De Rooie Knuppels. — 198. Rosa van Dennenburg. — 199. De Wolf van Ghistel. — 200. De betooverde Molen. — 201. Zonderling gered. — 202. De Spaansche Furie. — 203. De Boeteling van Veurne. — 204. Een angstige Nacht. — 205. De Prins van Kakao. — 206. De dappere Elzie. — 207. De Avonturen van David. — 208. In en uit de Gevangenis. — 209. De Spion voor zijn land. — 210. In het verwoeste Viaanderen.

Vraag elke week het nieuwe boekje aan uw dagbladverkooper, want de reeks van deze veel gevraagde boekjes gaat gedurig voort.

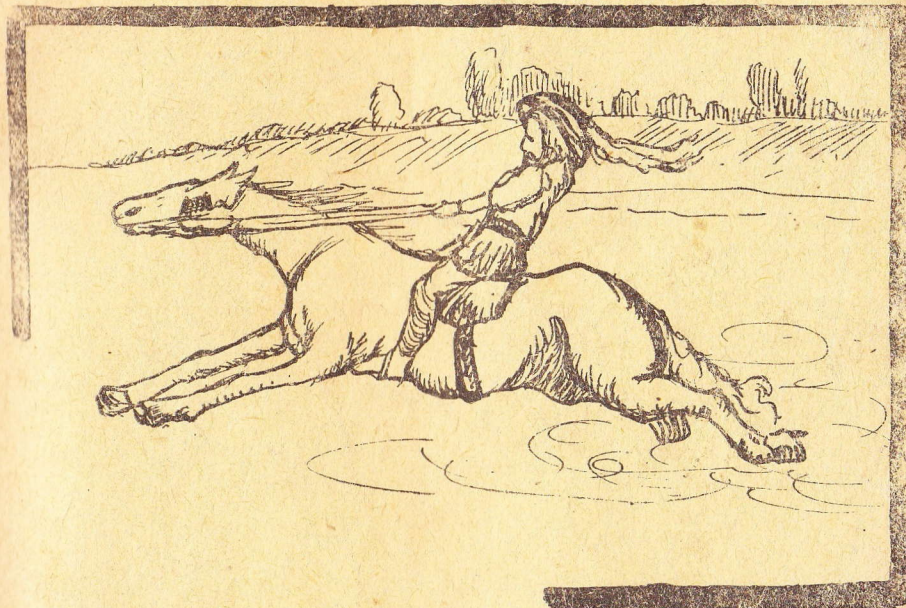
— PRIJS 60 CENTIEM —

A. HANS' KINDERBIBLIOTHEEK

A. HANS.

Nr. 233.

Kleine Oorlog

Uitgave A. Hans-Van der Meulen, Contich.

— Prijs 60 centiem —

KLEINE OORLOG

I.

Klaas Verbeke en Piet Kabels slenterden samen over den weg. En daar in 't zand lag een frank.

— Kijk... geld! riep Klaas uit.

En dadelijk liet Piet zich vallen. Klaas deed hetzelfde. En beiden strekten de hand uit. Ze waren zoo pas kamaraden geweest. En nu vochten ze om dien frank. Piet kreeg het geld beet... Klaas wilde het hem nog afnemen.

— Ik heb hem 't eerst gezien! zei hij nijdig.

— En ik heb den frank vast en hij is voor mij!

— Neen!

En ze vochten voort, de twee kleine bengels.

Toon Blomme kwam daar aan, een leeglooper en bedelknaap.

Hij keek naar de vechters.

— Geef er elkaar maar van! hitste hij ze op.

Bij al dat bakeleien, liet Piet Kabels den frank los. Toon snakte hem op.

— Vecht gij daarvoor? vroeg hij.
De jongens sprongen recht.

— Ja, zei Klaas Verbeke, ik heb hem eerst gezien.

— En ik had hem eerst vast, sprak Piet Kabels.

— Foei, vechten om een onnoozelen frank, her-nam Toon Blomme. Ik zal hem maar in mijn zak steken, dan behoeft ge er niet meer over te twisten.

En lachend ging hij heen.

Klaas Verbeke had een bloedneus en Piet Kabels een open gekrabde wang.

— Ge zijt een valschaard! schold Klaas.

— Gij zijt een dief...

Biina stoven ze weer op elkaar los. Maar ze voelden pijn en ze gingen een eind van elkaar of naar huis.

— Wat is er nu gebeurd? vroeg de moeder van Klaas. Uw neus bloedt... En bloed op uw kleeren.

— Dat heeft Piet Kabels gedaan! kloeg Klaas. Ik vond een frank; hij pakte hem af. En hij sloeg me omdat ik hem terug wilde.

— Zoo 'n stoute, valsche jongen! schoot moeder Verbeke uit. Ha, ik zal eens rap naar zijn huis gaan.

Piet Kabels was ook aan zijn woning gekomen.

— Wat is er nu? vroeg zijn moeder. Uw gezicht ligt open.

— Dat heeft Klaas Verbeke gedaan. Ik vond een frank en hij wilde hem afpakken en krabde me!

— Wel, zoo 'n deugniet, ik zal eens gauw naar zijn huis gaan! verzekerde vrouw Kabels.

En zoo kwam het, dat beide moeders elkaar ontmoeten.

— Ha, zeg eens, uw Klaas is een ondeugende rakker! riep vrouw Kabels. Hij heeft mijn jongen 't gezicht opengekrabt, als een valsche kat.

— Zoo, wat durft ge zeggen, schreeuwde vrouw Verbeke. Het is uw kapoen die niet deugt. Hij heeft mijn Klaas den neus haast plat geslagen.

— Hij moet zeker zijn oogen laten uitkrabben.

— De uwe is een dief.

— Neen, de uwe.

— Neen, neen, de uwe.

— 't Is niet waar, maar de uwe.

— Ge deugt zelf niet.

— Ga voor den spiegel staan, dan zult ge een feeks zien.

De vrouwen stonden gereed om te vechten. Maar ze zagen menschen naderen en toen werden ze toch beschaamd.

— Ik zal u wel vinden! dreigde vrouw Verbeke.

— En ik u! raasde vrouw Kabels.

Ze keerden naar huis terug.

's Avonds kwam vader Verbeke thuis.

— Waarom kijkt ge zoo kwaad? vroeg hij aan zijn vrouw.

— Ha, ik ben schandelijk uitgescholden geworden.

— Door wie?

— Door vrouw Kabels. Ge hadt dat moeten hooren. Haar schavuit van een jongen had onzen lieven Klaas een bloedneus geslagen, en toen ik er uitleg over wilde vragen, maakte zijn moeder me uit voor al wat leelijk is!

— Wacht, ik zal er eens naar toe gaan! zei vader Verbeke nijdig.

Maar ook vader Kabels was thuis gekomen.

— Er is iets gebeurd, ik zie het aan uw gezicht, zei hij tot zijn vrouw.

— Ja, antwoordde deze. Er is iets gebeurd. Iets ergs ook. O, als ik er aan denk, krijg ik haast een beroerte.

— Maar wat is het dan?

— Die schelm van Verbeke krabde met zijn nagels onzen braven Pieter de wang open. Ik ging er over spreken. En vrouw Verbeke schold me de huid vol. Ik durf het niet allemaal herhalen, wat ze zei. O, ik beef er nog van.

— Ik zal me er eens mee moeien, wat denkt die klappei! riep Kabels boos uit.

En hij verliet zijn huis. Zoo kwam het dat Verbeke en Kabels elkaar halverwege ontmoetten.

— Zeg, wat heeft uw vrouw de mijne uit te schelden? vroeg Verbeke.

— Uw vrouw heeft een veel te grooten mond.

— Neen, maar die van u babbelt altijd percies lijk een ratel, die klappert.

— Ge zijt een kwaadspreker!

— En gij een leugenaar.

De mannen grepen elkaar vast. Ze vochten tot ze moe waren. En toen ging Verbeke heen met een mankend been en Kabels met een lamgeslagen arm.

Verbeke's huis stond bij twaalf andere, een eind buiten 't dorp. De menschen zaten een luchtje te scheppen, toen Verbeke daar aan kwam hinken.

— Wat is er gebeurd? vroegen de geburen.

— Wel, vrouw Kabels van ginder over, had mijn vrouw uitgescholden. Ik ging Kabels uitleg vragen en hij heeft mij zoo gestampt, dat ik mank loop, die valschaard.

De lieden verklaarden dat het een schande was. Ze zouden hun gebuur zoo niet laten mishandelen.

— Komt, we gaan allen naar Kabels! klonk het. Hij moet mee naar hier en Verbeke om vergiffenis vragen!

— Ja, ja! schreeuwde men.

— Ik ben de aanvoerder, zei oud Peetje. Haalt dorschvlegels, zweepen, bezems. De vrouwen moeten ook mee. We staan voor elkaar!

— Ja, ja! riep men geestdriftig.

En wat later trok de bende op.

Maar Kabels woonde ook in een groep van een dozijn huizen. En zijn geburen genoten eveneens van de avondlucht, toen Kabels daar aankwam en tot hen riep:

— Ginder over woont een geweldenaar. Hij heet Verbeke... Zijn vrouw had de mijne uitgescholden. Ik wilde gaan vragen. met wat recht ze

zoo iets deed. Maar Verbeke sloeg mijn arm lam.

— Hoe gemeen! oordeelden de geburen.

En sterke Jan vroeg of ze ginder soms meenden met domme laffe kinkels te doen te hebben.

— We halen Verbeke! riep hij. Op zijn knieën moet hij voor Kabels schuld belijden. Komt, mannen en vrouwen, ieder wapene zich, met stokken, spaden, dorschvlegels of gelijk wat. Ik voer u aan.

En weldra trok ook deze bende op.

En zoo kwam het, dat de twee legertjes elkaar ontmoetten... Ze waren verbaasd over elkaars sterkte.

Maar daar kwam een ruiter over de heide. En hij begreep dat deze menschen vechten wilden. Er konden dooden vallen.

De ruiter draafde over het veld, recht naar het dorp. O, wat vloog zijn paardje. De ruiter stopte voor een huis waar de burgemeester zijn pijp zat te rooken.

— Vlug, burgemeester, sprak de ruiter. De menschen van 't gehucht Boschhoek en die van 't gehucht Beekkant, willen elkaar vermoorden.

— Vermoorden! Waarom?!

— Daar weet ik niets van. Maar als ge niet dadelijk mee gaat, dan zijn de ongelukken gebeurd. Spring op mijn paardje...

De burgemeester deed dit en vlug bracht de ruiter hem op de heide.

Juist hielden Peetje en sterke Jan een toespraak om hun leger tot den strijd aan te vuren...

Allen waren onthutst, toen eensklaps de burgemeester voor hen stond. 't Was of hij uit de lucht kwam vallen.

— Wat is me dat hier? vroeg de burgemeester.

Eerst hoorde hij een vreeselijk lawaai, want de beide partijen riepen om ter luïdst, beweerend dat het recht aan hun zijde was.

— Menschen, ge raast mijn ooren kapot! schreeuwde de burgemeester.

Hij riep de aanvoerders. En van Peetje en sterken Jan vernam hij, dat het eigenlijk een twist gold tusschen Verbeke en Kabels. Hij ontbood dan deze twee mannen en uit hun verklaringen bleek het, dat die ruzie gemaakt hadden terwille van hun vrouw. Thans moesten de vrouwen komen. En de burgemeester merkte, dat die al even dwaas aan 't schelden waren gegaan om hun kinderen. Eindelijk stonden Klaas en Piet voor hem. De burgemeester verhoorde ze afzonderlijk. Toen sprak hij tot de partijen:

— Twee knapen vechten om een frank, dien ze vinden... En nu staan twee groepen menschen gereed om elkaar te beoorlogen. Noch de vrouwen, noch de mannen, noch de wederzijdsche buren hebben de moeite gedaan, om de waarheid te onderzoeken. Ze luisterden alleen naar hun gramschap. Ware ruitertje Verstand niet bij mij geko-

men, er lagen nu hier gewonden en dooden! En waarvoor? Voor een onbenullig geldstukje. Dom hebt ge u allen aangesteld. Ge kent nu de geschiedenis!

Allen keken beschaamd. De wederzijdsche buren waren kwaad op Verbeke en Kabels en deze op hun vrouw en de beide moeders op de kinderen...

— Laat het voor u allen een les zijn, sprak de burgemeester. Weest niet boos op elkaar, maar neemt u voor verstandiger te zijn.

De vrede werd hersteld...

Zoo gaat het dikwijls bij twist in de wereld.

TAFELTJE, DEKT U; EZEL, STREKT U; KNUPPEL, UIT DEN ZAK.

door GRIMM.

De oude vader Velten vertelde graag van de veldtochten en krijgsavonturen, die hij al beleefd had. En zijn vrienden en buren luisterden aandachtig toe, maar niemand zóo aandachtig als zijne drie zoons, bij wie de lust om toch eens wat

van de wereld te zien, daardoor gedurig sterker werd. In 't eind werd het hun in hun dorpje veel te benauwd. Ze wilden er eens weg.

Zoo kwam Hans, dat was de oudste, bij zijn vader en zei: „Vader, 't begint mij hier geducht te vervelen. Ik moet toch ook eens wat van de wereld zien, waarvan gij ons zoo veel verteld hebt. Wees dus zoo goed, mij mijn moederlijk erfdeel te geven.

— Hans, sprak de vader, blijf nog een jaar of twee en ga dan als ge dat verkiest, de wereld bekijken; want ge zijt nu nog te dom en de menschen zullen u bedriegen.

— Mij bedriegen, ha neen, dat bestaat niet, antwoordde Hans. Daarvoor ben ik te slim... Ik houd het hier niet meer uit: ik wil eens wat meer zien dan onzen toren, de zeven huizen en de tien hofsteden.

En vader Velten gaf Hans een som geld en sprak:

— Doe uw zin! Goede reis.

Hans liep een heelen dag. En 's avonds zei een klein manneke:

— Goenavond, Hans! Ei, waar wilt gij heen?

— De wijde wereld in, ver, heel ver. 'k Heb mijn erfdeel gekregen, 'k heb al den heelen dag geloopt, en als ik nog twee of drie dagen zoo doorstap, ben ik zeker de wereld wel rond geweest.

— Wel, ge lijkt mij een flinke knaap, zei het manneke. Ge zult u wel overal doorheen weten te slaan.

— Ja, ja, zei Hans lachend; dat denk ik ook. Ge hebt goed geraden. Ik heb verstand in mijn bol.

— Nu, Hans, zei het manneke verder, op reis moet men toch goed eten en drinken, anders wordt men licht flauw en kan men niet meer voort; geef mij dus uw erfdeel, dan geef ik u een wonderlijk tafeltje. Als ge maar zegt: „Tafeltje, dekt u!” dan dekt het zich vanzelf en staat er alle spijs en drank op, die uw hart maar verlangt en ge kunt smullen.

Zoo 'n tafeltje beviel Hans goed, en hij nam den koop aan; want nu kon hij op elk uur van den dag eten en drinken, wat hij maar lustte, en onze Hans had altijd een gezonden honger en at gaarne lekker.

Het manneke bracht nu Hans een paar honderd passen het bosch in. Hier stond een klein hutje, uit mos en boomschors gebouwd. Toen Hans binnentrad, wist hij van verbaasdheid geen woord te zeggen. Het avondlicht viel in honderderlei kleuren door kostbare, bonte edelgesteenten naar binnen. De vloer was belegd met fluweelen tapijten, met zilveren lelies en gouden rozen. De muren bestonden uit een eenigen spiegel, waarin alles zooals goud, zilver en juweelen glinsterde en flikkerde.

En Hans dacht, dat hij zelf een klomp goud, een groote diamant of zoo iets geworden was. De zoldering van het hutje leek zoo hoog en was zoo blauw als de hemel zelf. En ook zag men er eenige heldere sterretjes aan blinken. In het hutje was echter niets dan een kussen en een oud, eenvoudig tafeltje te zien.

Nu sprak het manneke: „Dit is het tafeltje, dek u. Breng het buiten voor de hut en probeer het. Als de ruil u berouwt, breng het tafeltje dan weer binnen, en ik geef u uw geld terug”.

Hans zette het tafeltje buiten.

— Dek u, zei hij.

En wonder, in een oogenblik stond er brood op met biefstuk, malsche erwten, een taart, een flesch wijn.

En Hans, die honger had, smulde als nooit te voren.

— Dat ventje is een echte domkop, om mij voor wat geld, zoo 'n tafeltje te geven, dacht Hans. Natuurlijk sla ik toe. En als ik weer thuis ben, zal ik al de menschen bij ons op een groot eetmaal nooden. Wat zal vader zeggen! Hij dacht dat ik niet slim was.

Hans nam zijn tafeltje op, ging bij den oude in de hut, en zei:

— 't Blijft bij onzen ruil... gij mijn erfdeel — ik dit tafeltje. En zoo nam hij weer de terugreis aan. Het oude mannetje riep hem nog na: „Pas

maar goed op, Hans, en laat u het tafeltje niet uit de handen praten!”

— Heb daar geen zorg voor, antwoordde Hans. Ik ben te slim. Waarom zou ik nu nog langer in de wereld omzwerven, dacht hij bij zich zelf. Nu ik hier dit „Tafeltje, dek u” heb, is 't veel beter dat ik weer naar huis ga en zie, wat verbaasde oogen ze daar opzetten zullen.

Hij ging dus weer op huis aan en zag aan den weg een herberg, waar hij binnenstapte. De waard was vriendelijk en beleefd, maar vond het toch wel wat heel vreemd, dat iemand daar zoo met een heel oud houten tafeltje op zijn rug kwam aanstappen. Intusschen liet hij zijne verwondering niet merken, bleef even beleefd en zei:

— Welkom, welkom, edele heer! 't Spijt me maar, dat ge u vanavond met wat mageren kost zult moeten behelpen. Er zijn reizigers geweest, die alles opgegeten hebben. Anders is mijn herberg bekend bij allen, die gaarne smullen.

— Magere kost... neen, daaraan ben ik niet gewoon! snoefde Hans. Ge hoeft niets voor mij gereed te maken. Ik zal zelf voor een maaltijd zorgen en noodig u uit met mij te eten.

— Zoo iets is me nog nooit gebeurd, hernam de waard.

— Wel, dan gebeurt het nu. Kijk eens toe.

Hans zette zijn tafeltje te midden van de kamer en riep: „Tafeltje, dek u!”

En in een oogenblik was het met brood en wijn, visch, vleesch en allerhande pasteitjes bezet. Toen begon Hans te schudden van lachen en nog menschen uit de herberg moesten met hem eten en drinken, schoon ze eerst van verbazing geen beet over de lippen konden brengen.

Hans had den ganschen dag geloopt en 's avonds duchtig gesmuld. Dus was hij nu moe en wilde dadelijk naar bed. Terwijl hij zoo vast sliep, moest de waard echter maar steeds aan dat wondertafeltje denken.

— Och, vrouw zei hij, zoo 'n tafeltje moesten wij hebben. Zulke kostelijke gerechten kunnen wij niet klaarmaken, en dan die wijn! 'k Zeg u, zoo'n heerlijk wijntje heb ik nog in mijn leven niet gedronken. En wat zouden we rijk worden.

— Ja, viel de vrouw hem in de rede, dan konden wij 't vuur op den haard, en 't vet en de boter en de keukenmeid besparen, en als er gasten kwamen was alles in een ommezien en zonder moeite klaar. Ook zouden wij alles veel goedkooper kunnen geven, en zouden veel meer klanten krijgen. Wij waren binnen kort schatrijke lui.

— Ja zeker, zei de man zuchtend, maar wat helpt het? We hebben nu toch zoo'n tafeltje niet!

— Ei, zijt gij een man! riep de vrouw. Ge hebt voor geen duit verstand en heelemaal geen hart in uw lijf! Neem hem zijn tafeltje weg en zet er 't

onze voor in de plaats; hij merkt daar zeker niets van.

De man schudde het hoofd en zei: „Oneerlijk goed gediit niet en komt niet op den derden erfgenaam!” Maar de vrouw, die een vlugge tong had en daarbij zoo geducht begeerig naar het tafeltje was, kreeg haar man eindelijk toch zoo ver, dat hij naar de slaapkamer ging en luisterde of Hans slien. Deze lag te snurken als een os en de beide tafeltjes waren schielijk oerwuld.

Den volgenden morgen had Hans voor het gelag niets te betalen, en ook voor het bed rekende de waard hem niets. Zoo ging Hans dan welgemeed op weg en wandelde met zijn tafeltje op den rug naar huis.

— Wat? vroeg zijn vader, zijt gij dat Hans, of zijt ge het niet? Komt gij al op den tweeden dag terug? Zijt ge nu de wiide wereld al in geweest en hebt ge fortuin gemaakt?

— Ja, vadertje, ik ben 't zelf in eigen persoon, en ik ben ver geweest tot in een groot bosch, waar niets dan boomen stonden, en het geluk heb ik zoo waar ook gevonden; dat is namelijk hier dit tafeltje, waarvoor ik mijn erfdeel heb gegeven aan een klein manneke met langen baard, die 't mij overliet.

— Domkop! zei de vader. Een tafeltje van niemendal!

— Neen, vader... slimkop! zei Hans. Kijk mij maar niet zoo boos aan! Ge zult wel zien, wat mijn tafeltje doen kan, en er verbaasd over staan. Ik wil vanavond u allen trakteeren op wijn, gebraad, taart en andere dingen, die ge nog nooit geroken hebt. Laat maar alle neven en nichten, burens en goede vrienden ter maaltijd nooden.

— Scheelt het u in uw bol, mijn jongen? vroeg de vader.

— Neen, neen... Doe wat ik vraag!

En Hans hield zoo lang aan, dat zijn vader een menigte menschen te eten vroeg.

— Ge maakt geen eten klaar? zei vader.

— Dat is niet noodig, vader. Ik toover het.

Toen nu tegen den avond allen verzameld waren en Hans zijn tafeltje neergezet had, sprak hij: „Komt nu allen eens aan mijn tafeltje staan en past goed op.” En daarop riep hij: „Tafeltje, dek u!” — Maar het tafeltje wou zich niet dekken.

— Hij is gek geworden, fluisterden de menschen. Wat doet hij raar.

— Hij heeft misschien een zonnesteek gekregen, meende iemand. In elk geval, doet hij erg onnoozel.

— Tafeltje, dek u! vervolgde Hans, zeer verlegen. Toe, lief tafeltje, dek u, net als gister avond... Wees niet koppig, vriendelijk tafeltje...

Het tafeltje bleef doof. Hans had het bedrog niet bemerkt.

En half weenend, smeekte hij:

— Och toe, asjeblijft dek u toch maar! Deug niet, dek u! ik gebied het, brulde hij ten laatste in razende drift en sloeg met zijn gebalde vuist een hoek van het vermoldde tafeltje af; maar zich dekken wou het niet — het was en 't bleef leeg.

De arme Hans begon nu jammerlijk te gillen en te huilen, want hij voelde de zware vuist van zijn vader achter de ooren en hoorde hoe deze woedend riep:

— Domkop! Zijt ge daarom de wijde wereld ingegaan om uw ouden vader voor den gek te houden?...

En daar de man niet tot bedaren was te brengen, maar er al krachtiger op insloeg, maakten neven en nichten, burens en goede kennissen maar gauw, dat ze wegkwamen en schimpten en scholden op Hans, die altijd dom en onnoozel was geweest, maar nu opeens dol en stapelgek was geworden.

Bij al zijn domheid had onze Hans nu evenwel toch eene verstandige gedachte. Toen zijn vader den volgenden morgen weer wat bedaard was, zeide hij tot hem:

— Vader, in de wereld kom ik toch niet vooruit, dat merk ik wel, maar ik wil uw knecht zijn en voor loon bij u dienen. Neem mij aan!

— Goed, zei de vader. Niet iedereen kan in de

wereld vooruitkomen; zorg gij maar, dat ge hier als knecht goed uw plicht doet.

Zoo hield hij dan Hans tegen een vast weekloon als knecht in huis.

Nu kwam Stoffel, Veltens tweede zoon, aan de beurt.

Die dacht: „Die domme Hans, is toch wezenlijk een beetje al te dom, ofschoon hij de oudste van ons drieën is. Maar ik wil ook de wereld in en zal 't wel beter overleggen om mijn fortuin te zoeken.”

Zoo kwam hij dan bij zijn vader, bad en bedelde zóó lang, tot ook hij zijn moederlijk erfdeel kreeg om op reis te gaan. De vader trachtte hem dat wel af te raden, maar de zoon bleef stijfkoppig, ging de wijde en groote wereld in en kwam tegen den avond ook in het bosch. En het oude manneke stond daar weer en sprak: „Goên-avond, Stoffeltje! Ei, ei, ge gaat zeker ook uw fortuin in de wijde wereld zoeken? Van Hans weet ik alles al. Wilt ge mij echter uw erfdeel geven, dan geef ik u daarvoor den „Ezel, strek u”, die mijn goudezel is, en als de ezel zich strekt, dan zult ge zien, dat hij u enkel goudstukken niest, zoodat ge ineens tienmaal zooveel hebt als ge nu bezit.

— Wacht, die wil mij bij den neus nemen, evenals Hans! dacht Stoffel. Toch zei hij tot het

oude manneke: „Dien ruil wil ik wel aangaan; maar is het wezenlijk waar?”

— Ei, kom, zie zelf en probeer het, zei het kleine oude manneke, en bracht Stoffel een paar honderd passen ver het bosch in, waar een kleine, met stroo gedekte stal was. In dien stal, waarin het goudezeltje stond, zag het er echter veel prachtiger uit dan in het kostelijkste paleis. De ezel had wel eenvoudig wat distels in de krib en hooi in de ruif; maar de krib was van klinkklaar goud en met flonkerende edelgesteenten bezet, en de ruif was van klinkklaar zilver, ook al met prachtige diamanten en juweelen. En het goudezeltje lag op zachte zijden kussens.

— Probeer 't nu maar, zei het manneke, en zeg: „Ezel, strek u!” — En Stoffel zei: „Ezel, strek u!” En jawel, daar strekte zich de ezel en niesde een boel goudstukken. Daar echter Stoffel wijs was en zich niet wou laten foppen, liet hij het tooverstuk nog een paar malen doen, en beide keeren viel het goed uit. Dat was een kostelijk ding!

Zoo kon Stoffel natuurlijk gerust ruilen! Hij gaf zijn erfdeel en sjokte met den ezel naar huis.

Nu moest hij 's avonds echter in dezelfde herberg rusten, waar zijn broeder Hans overnacht had. De waard ontving hem heel vriendelijk en liet Stoffel lekker eten en drinken. Dan toonde hij hem een zacht bed.

Maar Stoffel meende zeer verstandig te zijn, door te zeggen:

— Zorg toch vooral goed voor mijn goudezeltje en geef het een zacht bedje; ik zal u daar morgen ruim voor betalen. Maar pas op, dat ge niet „Ezeltje, strek u” zegt, want daar kon misschien een groot ongeluk van komen.

Ja, dat was verbazend slim. Die woorden kwamen den waard wonderlijk voor; hij vertelde aan zijne vrouw, wat Stoffel gezegd had, en zei bang te wezen, dat de ezel misschien een recht wild, gevaarlijk beest was.

— Man, zei de vrouw hierop, wordt ge nu nooit wijzer? Met dien ezel is het net als met ons „Tafeltje, dek u!” Laat het ons probeeren. Kijk, als ge vannacht voor de staldeur gaat staan en daar door 't sleutelgat of door de reet „Ezel, strek u!” roept, dan kan u daar toch onmogelijk kwaad van overkomen. De ezel kan niet bij u. Volg mijn raad.

De man begreep dat ook en ging dus in het midden van den nacht, toen alles in huis in rust was, naar de staldeur. Bij het heldere licht van de maan zag hij dat het ezeltje stil en kalm op zijn zacht bedje lag en sliep, zoodat het niet op een verscheurend dier, maar veeleer op een gewoon molenaarsgrauwtje leek.

— 'k Wil het toch eens wagen, dacht de waard en hij riep om 't hoekje van de deur: „Goudezelt-

tje, strek u!” Daar strekt zich het ezeltje en niest, niest... altemaal blanke dukaten en goudstukken, of er geen einde aan komen wou.

De waard kon eerst zijn oogen niet gelooven. Hij werd moedig, want dat goud blonk in zijn oogen. En de ezel sliep weer in. Die zou hem geen kwaad doen. De waard ging in den stal en bekeek het geld. Het was echt. De man liep naar zijn vrouw, en toonde het goud.

— Hoe komt ge daaraan? vroeg de waardin. Haar man vertelde alles.

— We moeten dien ezel nog eenige keeren laten niezen, zei de waard dan. We kunnen vannacht rijk worden. Die kerel in zijn bed merkt er niets van.

— Zult ge nooit verstandig worden! riep de vrouw uit. Begrijpt ge dan niet dat het „Tafeltje, dek u!” en „Ezeltje, strek u!” bij elkaar behoorren. Zet onzen ouden ezel in plaats van 't goud-ezeltje en verberg dit achter het hooi.

— Ja, maar stelen...

— Vooruit! Doe wat ik zeg...

En de waard gehoorzaamde.

Even later was de goudezelt in de schuur onder het hooi verborgen en stond een oud afgejaagd grauwtje, dat echter veel op hem leek, in zijne plaats. „Hoezee! Hoeze!” zei de schelmachtige waard tot zijne vrouw. „Nu is alles gewonnen. Nu wil ik eene splinternieuwe herberg bouwen,

een buitenplaats koopen, — nu zijn we voor altijd rijke en voornamen lui! En iedereen zal voor ons buigen!"

Stoffel had ondertusschen rustig op één oor gelegen. Toen hij nu den volgenden morgen goed uitgeslapen was, ging hij, zonder iets van het bedrog te merken, met zijn ezel weg. Hij verheugde zich dat Hans nu beschaamd op zijn neus zou kijken. Thuis aangekomen, verlangde hij terstond, dat men tegen den avond weer alle burens en vrienden, alle neven en nichten bij elkaar zou roepen, voor een wonderlijke zaak, en dit gebeurde ook, schoon de vader het hoofd schudde en zei, dat zeker de eene ezel den anderen had thuis gebracht.

— Past nu eens goed op en kijkt scherp toe! zei Stoffel, toen alle gasten gekomen waren, met een heel wijs gezicht. 't Is een groot wonder, dat ik hier van de reis heb meegebracht. Als ik zeg: „Ezel, strek u!" dan zal mijn ezel zich strekken en geld niezen. Gaat allen dan maar aan het grabbelen en zorgt dat ge de zakken vol krijgt. Ge kunt dadelijk rijk worden. Ik ben een milde man.

— Dat zou een kostelijk goed ding wezen, dachten de vrienden en burens, als 't maar niet net zoo weer gaat als bij Hans.

En ongelukkig ging het weer net zoo. De ezel zou zich strekken en zou dukaten niezen; maar hij verroerde zich niet. De burens en vrienden be-

gonnen elkaar benauwd aan te kijken. Toen gebruikte Stoffel zijne vuist om den koppigen ezel manieren te leeren, stompde hem op den kop en riep: „Ezel, strek u!"

— Ook al in zijn hoofd geraakt, fluisterden de vrienden.

— Een zonnesteek, meende de man, die wist dat zoo iets gevaarlijk was.

— Houd op met uw dwaze streken! riep de vader tot zijn zoon. Ge zijt al zoo ondeugend als Hans, om met mij te spotten.

— Maar de ezel kan geld niezen! beweerde Stoffel. Heb wat geduld!

En hij begon weer: „Lief ezeltje, strek u, braaf ezeltje, strek u". En dan werd hij boos en ranselde weer op 't arme dier.

— Hij doet het! jubelde Stoffel. Houd u gereed en raap zooveel ge kunt.

En ja, de ezel strekte zich en verhief zijn pooten, en sloeg een paar malen duchtig achteruit, waarbij hij een schrikbarend „la! la!" liet hooren. Daarbij kreeg Stoffel zóó'n schop tegen het lijf, dat hij achterover op den grond tuimelde; maar goudstukken kwamen er niet. En men kon nu in plaats van geld, Stoffel oprapen.

De vrienden en bekenden liepen spottend en schimpend weg en vertelden iedereen van den dommen Stoffel, die zijn goudezels bont en blauw had getrapt. En Stoffel kon zich niet op straat

vertoonen of de kinderen uit het dorp liepen hem na en jouwden hem uit.

Stoffel werd ook knecht bij zijn vader. En nu was er nog een zoon, de jongste; hij heette Maarten en was een knaap die weinig sprak. Men hield hem voor half onnoozel.

En waarlijk Maarten kreeg ook zin om op reis te gaan. Zijn broers schoten in een lach.

— Als wij geen fortuin maakten, hoe zoudt gij het dan kunnen! spotten ze.

— Gij op reis gaan, sprak de vader. Zeker om nog dwazer terug te keeren dan uw broeders.

— Laat mij gaan, beste vader! smeekte Maarten. Als ik geen fortuin maak, dan kan ik ook knecht worden bij u.

— Wel, werk dan uw kop maar eens uit! riep de vader het gejang beu en hij gaf hem zijn geld.

Maarten vertrok en geraakte eveneens in het groote bosch. En daar was het oude manneke en het zei tot hem:

— Maarten, ik weet dat ge een eerlijke, brave jongen zijt, stil en bescheiden. Als ge mij uw erfdeel geeft, wil ik u een gave schenken, de laatste, die ik over heb. Hier is een zak met een stevigen knuppel erin, en als ge dien in uw zak steekt en zegt: „Knuppel uit den zak!” dan slaat en ranselt hij alles bont en blauw, tot ge zegt: „Knuppel, in den zak!” Dan is de knuppel in den zak en doet niemand eenig kwaad meer. Ik ben 't zelfde

manneke, dat aan Hans en Stoffel het „Tafeltje, dek u!” en 't goudezeltje gaf, die een slimme waard in de herberg hun heeft afgestolen. Maar ge gelooft me misschien niet?

— Mijn vadertje, ge hebt een door en door eerlijk gezicht, ik geloof u graag, antwoordde Maarten. Hier is mijn erfdeel, geef me er dien knuppel uit en in den zak voor.

Zoo was de ruil gesloten, en 't manneke vermaande Maarten nog, zich door dien listigen herbergier niet te laten foppen.

Maarten kwam tegen den avond aan de herberg en eischte voor 't weinige geld, dat hij nog in zijn zak had, brood en bier. Toen hij daarop met zijn knuppel in den zak naar bed ging, zei hij:

— Lieve menschen, laat toch vooral niemand in mijn kamer komen en bij ongeluk zeggen: „Knuppel, uit den zak!” want dan kon het licht leelijk met hem afloopen.

— Man, zei daarop de vrouw, hebt ge dat wel gehoord? Hier is zeker weer wat te halen, en alle goede dingen bestaan in drie.

— Ja, ja, vrouw, zei de man, als de knuppel maar niet gevaarlijk is.

— Ei wat! zei de vrouw, wie weet of die knuppel ons niet meer geld en goed aanbrengt dan het tafeltje en den goudezel, en of men er misschien niet jong, gezond en heel mooi door wordt.

— Ja, vrouw, zei de man, 't is mogelijk, dat ge gelijk hebt, en dus willen we 't maar probeeren.

Toen zij dachten, dat hun gast vast in slaap lag, gingen beiden naar boven en de waard zei:

— Knuppel uit den zak!

En de knuppel, een flinke stok, sprong uit den zak en botste eerst den waard en dan de vrouw tegen 't hoofd. Dan op den rug, de armen, de beenen. Die rare knuppel sprong heen en weer. De waard en de waardin vluchtten heen, maar de knuppel volgde hen en ranselde ze af. Wat schreeuwden de twee!

Maarten werd wakker en sprong uit zijn bed, en schoot haastig zijn kleeren aan. Hij begreep wat er gebeurd was.

De waard en de waardin begonnen te bidden en te smeeken:

— Och, meneertje, meneertje, laat dien knuppel nu toch rusten; want anders worden we tot pap gestampt en blijft geen griezeltje meer over!

Toen ontfermde Maarten zich dan ook en liet den knuppel weer in zijn zak komen

— Gij ondeugend volk! zei Maarten nu. Geef me maar gauw het „Tafeltje, dek u!” en 't „Ezeltje, strek u!” die ge mijn broers afgestolen hebt, weerom, of ge zult er nog erger van lusten.

— Ja, ja, met alle plezier, beste, allerliefste me-

neertje, huilden de twee. Ge zult morgen alles weerom hebben.

Toen het echter morgen geworden was, zochten zij uitvluchten en zeiden, dat zij gisteren alleen maar in hun angst beloofd, maar nooit zoo 'n tafeltje en zoo 'n ezeltje gezien hadden.

Nu wist Maarten wel terstond raad en riep:

— Knuppel uit den zak!. — En de stok was daar al en begon te slaan op de diëven.

Maar de man en de vrouw hadden daar dien nacht al genoeg van gehad, en dus schreeuwden zij:

— Hier hebt ge het „Tafeltje, dek u!” en hier „Ezeltje, strek u!” ook; maar laat dien knuppel dan maar in den zak.

— Eerst alles bij mij brengen! gebod Maarten.

Hierop nam hij het tafeltje en het ezeltje om te probeeren of alles nog goed ging en jawel, het tafeltje dekte zich en hij kreeg een heerlijk ontbijt. Ook het ezeltje strekte zich, zoodat de dukaten maar zoo in 't ronde stoven. En toen liet Maarten den knuppel weer in den zak. Hierop klom hij op den ezel, nam het tafeltje op den rug en hield den knuppel in den zak. Zoo kwam hij met al de tooverstukken in het dorp aan.

— Dag, vader! zei hij, toen hij voor huis afstapte. Maar de vader zette geen heel vriendelijk gezicht, omdat hij dacht: „Met den tweeden dag

al weerom? Dan is 't hem zeker als Hans en Stof-
fel gegaan."

De tijding van Maartens aankomst was dade-
lijk door het gansche dorp verspreid, en oud en
jong kwamen toe en lachten en juichten, en hoop-
ten ook nu eens weer pret te hebben.

Zij dachten: „De een is met de tafel, de ander
met den ezel gekomen, en de derde komt nu met
tafeltje en ezel te gelijk. Dan zal de klucht nu nog
zooveel te mooier wezen!"

Maarten stoorde zich daar echter niet aan en
dacht: „Die 't laatst licht, licht het best". Hij
liet velen in de kamer komen, en toen riep Maar-
ten: „Tafeltje, dek u!" En terstond stond het ta-
feltje vol heerlijke spijzen en op iederen hoek een
flesch met den kostelijksten wijn.

Maarten verzocht echter de lieve bekenden vol-
strekt niet om mee te eten; dat werk kon hij met
vader en broers alleen wel doen. — Vervolgens
riep hij den ezel toe: „Ezel, strek u!" En goud-
ezeltje strekte zich en begon te niezen... duka-
ten en allerlei goudstukken, dat het als hagelstee-
nen op den vloer kletterde.

— Raapt op maar! raapt op maar! zei Maar-
ten tot al de vrienden, die eigenlijk maar geko-
men waren om hem wat uit te lachen. En die lie-
ten zich dat ook geen tweemaal zeggen, maar
gingen aan 't grabbelen, waarbij de een over den

ander tuimelde en ze malkaar wel bijkans plat en
dood hadden gedrukt, uit begeerlijkheid.

Eindelijk zei Maarten:

— Nu moet ge toch ook eene kleine belooning
hebben, omdat ge vader en broers zoo bespot en
uitgelachen hebt.

Hij riep: „Knuppel, uit den zak!" en daar
danste de knuppel op schouders en ruggen van al
de goede vrienden om en joeg ze door het dorp.

Maarten, die voor dom gehouden werd, bracht
de schatten in huis. 't Gebeurt wel meer, dat zij,
die voor dwaas worden gehouden, juist 't slimst
blijken te zijn.

Men maakte Maarten schout van het dorp en
zijn knuppeltje hield er ieder braaf.

EINDE.

Een jonge Engelschman van achttien jaar, die aan de hoogeschool studeerde, ging zekeren avond met zijn leeraar in de omstreken der stad een wandeling doen. Toen zij daar naast elkander heenstapten zagen ze, bezijden den weg, een vuil paar schoenen liggen, die, zooals zij vermoedden, een armen man, welke op den naburigen akker aan 't werk was, moesten toeheoren. De jongeling zei tot zijn leermeester.

— Willen wij dien kerel eens een poets spelen? Laat ons zijn schoenen wegsteken, en ons dan achter 't kreupelhout verbergen, om af te spieden, hoe hij daar zal verlegen staan, als hij zijn schoenen niet meer vindt!

— O, neen! antwoordde de professor. Ge moet u nooit ten koste van den arme vroolijk maken. Gij zijt rijk en dus in staat, dien armen kerel een veel betere verrassing te bereiden. Leg in ieder zijner schoenen een daalder, en dan zullen wij ons verbergen.

De student deed het en dan slopen zij beiden achter een kant. Weldra had de arme man zijn dagtaak geëindigd en kwam langs den akker naar den weg toe, waar hij zijn schoenen had neergezet. Hij stak den voet in een zijner schoenen: hij voelde iets hards, bukte zich en vond den daalder. Hij bezag het geld en keek naar alle zijden

heen, doch zag niemand. Hij stak het geld in zijn zak en wilde ook den anderen schoen aantrekken. Maar hoe groot was zijn verrassing, toen hij daar nu den anderen daalder vond. Hij viel op zijne knieën, blikte ten hemel en riep uit:

— O, God! Het is waar, dat gij degenen niet verlaat, die op u betrouwen! Gij weet, dat mijn vrouw ziek ligt en wij arm zijn. En daar hebt gij, lieve hemelsche Vader, mij door 't een of ander weldadig hart dit geld gestuurd, opdat ik er mee geholpen wordt! O Gij, vergelder van alle goed, zegen dien mensch!

Diep ontroerd stond de jongeling daar.

— Welnu, vroeg zijn leermeester, hebt ge nu niet meer genoeg, dan door een dolle streek?

— Mijn beste professor, antwoordde de jongeling, gij hebt mij daar een les gegeven, dat ik nimmer vergeten zal; thans voel ik de waarheid van die schoone, maar tot hier toe niet genoeg begrepen spreuk: « Geven is zaliger dan nemen ».

HET GESTOLEN PAARD

Een landman werd op zekeren nacht zijn schoonste paard uit den stal gestolen. Hij reisde uren ver naar een paardenmarkt, om een ander te koopen. Eensklaps ontdekte hij onder de te koop gestelde paarden op de markt ook het zijne. Hij greep het dadelijk bij den toom, en riep luide:

— Dat beest is van mij! Vóór drie dagen is het mij ontstolen.

De man, die het paard te koop stelde, zegde zeer beleefd:

— Neen, vriend lief! Reeds langer dan een jaar is het dier mijn eigendom.

Snel hied de boer zijn beide handen vóór de oogen van het paard en riep:

— Nu, als gij 't reeds zoo lang in 't bezit hebt, zeg me dan eens, aan welk oog is het dan blind?

De andere, die het paard werkelijk gestolen, maar nog niet heel nauwkeurig onderzocht had, verschrok; en, om toch iets te zeggen, stamelde hij, op goed valle 't uit:

— Aan zijn linker oog!

— Mis, lachte de boer; aan zijn linker oog is het niet blind.

— Ach ja, hernam de andere schielijk, ik heb me vergist! 't Is aan zijn rechter!

De boer ontblootte nu de beide oogen van het dier en riep:

— Thans is het klaar, dat gij een leugenaar en een dief zijt. Het beest ziet uit allebei zijn oogen zoo goed als gij en ik. Ik vroeg dat zoo maar, om den diefstal te bewijzen.

Het volk, dat rondom stond, lachte, klapte in de handen en riep: « Betrapt! betrapt! » De paardendief moest het dier teruggeven en werd nog gestraft voor zijn schelmstreek.
